

De har hatt som mål å finne en størst mulig internasjonal konsensus, og en rekke bidragsytere fra de ulike kontinenter er utfordret til å skrive enkeltkapitler.

De faglige synspunktene er stort sett i tråd med vår norske praksis, så langt undertegnede er i stand til å vurdere dette. Hvert kapittel innledes med en oppsummering av «Pearls and pitfalls», der viktige elementer innenfor det aktuelle temaet trekkes frem. Layout, språk og struktur er tiltalende, og teksten er leservennlig. Noe overlapp blir det, men ikke sjenerende. Det synes imidlertid unødvendig å omtale karsinoider i tynntarm i et eget kapittel (s. 681–8), når dette temaet blir godt ivaretatt i et eget kapittel om karsinoide svulster (s. 1709–18).

Hvert kapittel avsluttes med det som kalles «Selected readings». Dette er dessverre en svak side ved fremstillingen. Referansene synes å være vilkårlig utvalgt og eldre enn nødvendig. Sitering av egne artikler, og ikke minst av egne kapitler i andre lærebøker, er noen steder påfallende. I selve teksten henvises det ikke til referansene i «Selected readings», slik at faglige synspunkter får et unødvendig preg av å være «eminence based». I relativt liten grad er det gjort forsøk på å samle oppdatert litteratur i tabeller eller oversikter, eller referere til systematiske oversiktsartikler eller metaanalyser. Noen forfattere har heller ikke lagt mye arbeid i å oppdatere sine «Selected readings». I en internasjonal kontekst som denne, ville jeg også forventet at man brukte det internasjonale SI-systemet for enheter når man oppga biokjemiske verdier (f.eks. s. 239 om leversvikt) – eller i det minste oppga verdiene også med disse enhetene.

Flere kapitler er greit illustrert med figurer og tegninger av god kvalitet og med stor informasjonsverdi. Noen kapitler ville profittert på flere/andre illustrasjoner. Kvaliteten på enkelte illustrasjoner (f.eks. Figure 125–2, Nerves involved in hernia surgery) er skuffende til å være i en lærebok av dette format, og til en slik pris. Generelt er det lite trykkfeil, men enkelte grafiske uheldigheter i noen tabeller og referanselister har sneket seg inn. Boken er trykt på solid papir og er solid innbundet i to volum. En indeks bidrar til at den er lett å finne frem i.

Dette tobindsverket vil være aktuelt som en nyttig informasjonskilde på et sykehus eller avdelingsbibliotek, eller på et bibliotek ved helsefaglige utdanningsinstitusjoner. Om en individuell anskaffelse er en smart investering for utdanningskandidater i kirurgi, er jeg noe usikker på. Prisen er kanskje noe høy, selv om boken er kjekk å ha – spesielt for utdanningskandidater innen gastroenterologisk kirurgi.

Jon Arne Søreide

Kirurgisk avdeling
Stavanger universitetssjukehus

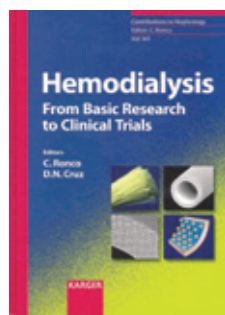
Kurskompendium i bokformat

Ronco C, Cruz DN, red.

Hemodialysis

From basic research to clinical trials.

277 s, tab, ill. Basel: Karger, 2008. Pris CHF 198
ISBN 978-3-8055-8566-8

Dette er ikke ei ordinær lærebok i hemodialyse. Boka er publikasjon nr. 161 i serien *Contributions to nephrology*, og er bygd på sentrale foredrag som ble holdt under 1. Congress of the International Society for Hemodialysis (ISHD) i Vicenza, Italia, i juni 2008. Redaktøren Claudio Ronco, professor og nefrolog ved St. Bortolo Hospital i Vicenza, har siden 1982 arrangert årlige dialysekurs i egen by. Kursene støttes av de sentrale internasjonale nyreforeningene. Mange norske nefrologer har deltatt ved disse kursene som har høy klinisk nytteverdi. Programmene finnes på www.vicenzanephro-courses.com.

De ti hovedkapitlene har underkapitler format som en tidsskriftartikkel utarbeidet av foredragsholder og medarbeidere. Foredragsholderne er internasjonalt kjente kapasiteter på sine områder. Alle bidragene starter med et abstrakt, og de fleste avslutter med en kort oppsummering. Referanselistene etter hvert kapittel er omfattende og oppdatert, og utgjør ca. 50 sider (20 %) av boken. Illustrasjonene er for det meste grafiske fremstillinger av forskningsdata.

Ett av hovedmålene er å presentere teknologiske nyheter og nye terapeutiske muligheter, samt nytt innen basalforskning og kliniske studier. Innledningskapitlet som omhandler dialysevann, er kortfattet og noe overfladisk. Neste kapittel handler om tiltak for å øke andelen av arteriovenøse fistler, noe vi strever med i Norge. Det beskrives en del endovaskulære og diagnostiske prosedyrer som i norsk klinisk praksis utføres av andre spesialiteter enn nefrologer. Mange patofysiologiske emner er fylldig presentert, som for eksempel det uremiske miljøets bidrag til mikroinflammasjon, oksidativt stress, endotelskade, anemi og insulinresistens. Epigenetiske forandringer ved uremi, som er et nytt forskningsområde, presenteres i et eget kapittel. Av mer praktisk klinisk nytte var det å lese om utviklingen av nye bioaktive og mer vevsvennlige dialysemembraner. Membraner med vitamin E på overflaten har gitt lovende resultater med henblikk på reduksjon av oksidativt stress og anemi. Sentrale kliniske temaer som måling av hydreringsstatus, behandling av renal anemi og optimalise-

ring av kalsium-fosfat-balanse, dekkes i egne hovedkapitler. Målgruppen er først og fremst nefrologer og andre med spesiell interesse for dialysebehandling.

Håvard Aksnes

Medisinsk avdeling
Sykehuset Innlandet
Lillehammer

Praktisk «kokebok» i pediatrik nefrologi

Zelokovic I, Eisenstein I, red.

Practical algorithms in pediatric nephrology

121 s, tab, ill. Basel: Karger, 2008. Pris CHF 53
ISBN 978-3-8055-8539-2

Målgruppen er barneleger med ansvar for barn med nefrologiske problemstillinger. Pediatrik nefrologi er en meget liten subspecialitet innenfor pediatrien med en stor variasjon i diagnoser fra vanlige foreteelser

som urinveisinfeksjoner og medfødte misdannelser, til en stor gruppe med ekstremt sjeldne diagnoser. Dette er således en gruppe pasienter man får liten erfaring med, og da kommer denne boken inn som et nyttig redskap.

Innholdet er bygd opp i 114 avsnitt enten etter diagnoser, symptomer eller etter tilstander, for eksempel definerte elektrolyttforstyrrelser. Det er videre laget flytskjemaer som viser utredningsgangen avhengig av funn. Til tilstander eller laboratoriefunn er det koblet opp mer detaljert informasjon som en slags fotnote. Dette medfører at det på liten plass er overraskende mye informasjon. I tillegg referer de forskjellige avsnittene til hverandre, noe som gjør det enkelt å finne frem. Hvert kapittel avsluttes med en referanseliste til annen litteratur. Det er en oversiktlig innholdsfortegnelse og et avsnitt hvor alle forkortelser er definert. De ansvarlige for de forskjellige avsnittene er alle anerkjente pediatrik nefrologer.

Denne boken skal ikke leses fra perm til perm, den er ment som et oppslagsverk der man raskt finner presis og kortfattet veiledning. Den kan sterkt anbefales som supplement til mer uttømmende litteratur innenfor nefrologi og som en praktisk håndbok når man raskt ønsker å legge en utredningsplan ut fra et laboratoriefunn eller mistenkt spesifikk diagnose.

Anna Bjerre

Barneklivnikken
Rikshospitalet